

det mig endnu mindre klart, hvorledes Forholdet i Virkeligheden er. Jeg er nemlig ikke saa heldig at kunne klare mig fra dette paa samme Maade som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen. Jeg indrømmer, at hvis man kunde komme saa let over Spørgsmaalet, vilde der være meget vundet.

Jeg tænker her paa en Udtalelse, der forleden Dag her fra dette Sted faldt fra det ærede Medlem overfor en Bemærkning, som det ærede Medlem Hr. Ulrich havde gjort om, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen havde lokket Folk til at tage disse Husmandsbrug. Dertil siger det ærede Medlem, at han i højeste Grad vil protestere mod, at han skulde have lokket nogen til at tage et saadant Husmandsbrug, og han udtaler, at naar en Mand paa 30—40 Aar lader sig lokke til noget, er han et Fæ. Det er muligt, at det ærede Medlem, som indtager en saa fremskudt Stilling i dette Forhold som Formand for Statens Jordlovsudvalg, kan komme udenom det paa den Maade, at han kan sige, at hvis nogen lader sig lokke til at gaa ind i noget saadant, er han et Fæhoved, og dermed basta; men jeg tilstaa, at jeg for mit Vedkommende ikke kan komme nær saa let om ved det. Det er et Spørgsmaal, om det Udtryk, det ærede Medlem Hr. Ulrich der har ført ind i Debatten, nemlig „lade sig lokke“, er et Udtryk, som helt dækker over Forholdet. Det kan der maaske indvendes noget imod. Men det virkelige Forhold i dette Tilfælde og det, det ærede Medlem Hr. Ulrich i Virkeligheden har villet sige, er, at de Rigsdagsmænd, der rejser ud og anbefaler disse Jordlove — og i saa Henseende tror jeg nok, det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har været en af de første — paatager sig derved et Ansvar, idet de maa gaa ud fra, at man tager deres Tale alvorligt. For mig staa det saaledes, at hvis jeg rejser ud i Landet og anbefaler at gøre Brug af disse Jordlove, risikerer jeg, at en eller anden, maaske flere, tager mig paa mit Ord og netop i Tillid til min Anbefaling søger at komme i Besiddelse af et saadant Husmandsbrug. Hvis de gør det, og det saa viser sig, at det gaar galt for dem, tror jeg ikke, jeg kan klare Sagen med at sige til dem: I er nogle gode Fæhoveder, at I tog Hensyn til, hvad jeg fortalte. Jeg tror, vi bliver nødt til at erkende, at hvis det gaar galt for en saadan Mand, ligger Ansvaret

mindre hos ham end hos os, der har anbefalet ham at gaa ind i dette Brug.

Det har ærrior været mig i højeste Grad magtpaaliggende ud af den Forhandling, der føres her i disse Dage, at søge at faa nogen Klarhed over, hvorledes disse Jordlove virker, og jeg har derfor fulgt disse Forhandlinger med spændt Opmærksomhed. Navnlig har jeg fulgt Forhandlingen mellem det ærede Medlem Hr. Ulrich og det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen med spændt Opmærksomhed for derudaf at komme til Klarhed over, hvorledes det i Virkeligheden forholder sig. Nu maa jeg imidlertid tilstaa, at jeg har ikke faaet den ønskede Klarhed. Jeg har hørt de to ærede Medlemmer fremstille Sagen hver fra sin Side. Det ærede Medlem Hr. Ulrich er tilbøjelig til at mene, at Forholdene er saa slette i Øjeblikket, at det overhovedet er uforvarsomt at gøre Brug af disse Love, medens det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen søger at male alt med den mest rosenrøde Farve. Hvis jeg skulde drage en Slutning af denne Forhandling, maatte det blive den, at de ærede Medlemmer har Uret begge to eller, om man hellere vil, har nogen Ret begge to. Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Ulrich har malet for sort, jeg tror ikke, Tilstanden er saa gal, som han har givet det Udseende af; men jeg tror paa den anden Side heller ikke, den er nær saa god, som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har villet mene. For mig er der i alt Fald, efter alt hvad der er blevet oplyst, ingen Tvivl om, at Forholdene paa Egholm er af en saadan Natur, at det opfordrer til at være uhyre varsom med at anbefale at forcere denne Udstykning stærkere frem end allerhøjest nødvendigt. De Vilkaar, disse Husmænd gaar ind til, er af en saadan Beskaffenhed, at man ikke i Øjeblikket kan overse, hvor mange af dem der vil slippe igennem; de er af en saadan Beskaffenhed, at der af disse Mennesker vil kræves mange gode Egenskaber, for at de overhovedet skal være i Stand til at begaa sig — hvor mange af dem der klarer sig, vil jo først Tiden kunne vise.

Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Ulrich begaar en Fejl ved, i saa høj Grad som Tilfældet er, at lægge Vægten paa dette, at de paagældende har stiftet Gæld. Naturligvis er det af overordentlig stor Betydning, og